

موسیقی در قرن هجدهم

نگارش رویک کریگوریان، از تبریز

کلاسیکهای جدید

موزار

دنباله شمارهٔ بیس و پایان

آثار موزار - موزار در پیمتت زندگی تا گوته تا خودت ششصد قطعه موسیقی

تألیف کرده.

رتال جامع علوم انسانی

خود موزار میگوید: «در موقعیکه حال خوب و حواسم جمع است، وقتی که تنها و قلبم آرام و قانع است و زمانی که مسافرت میکنم یا با درشکه بگردش میروم، یا شبها نخفته ستارگان درخشان را تماشا مینمایم، خیالات و احساسات گوناگون بدل من راه یافته و روح را بر روی بالهای لطیف خود قرار داده و در آسمانهای لاجوردی سیر می دهند. احساسات را که مطلوبند انتخاب کرده و تکرار میکنم. این احساسات از کجا بمن دست داده و از چه راهی بدل من راه می یابند نمیدانم فقط آنچه که بمن مسلم است این است که این احساسات همه وقت پیدا نیست». خوشبختانه این نوع احساسات

زود بزود به موزار دست میداده و او را بیکار نمیگذاشته است .
آثار موزار عبارتند از :

- ۱- **موسیقی کلیسایی** - پانزده مس (موسیقی مقدس) که معروفتر از همه دُ بزرگ و دُ کوچک است و نیز رِ کیم Requiem که این شاهکار اخیر بنا بقول «دبار»^(۱) زمنیه موسیقی گذرت است نه موسیقی کلیسایی .

II - موسیقی تئاتری

- ۱- « Die Schuldigkeit des ersten Gebots » که يك قسمت از آن بچاپ رسیده .
- ۲- « Appollo et Hyacinthus » که يك تئاتر كميك با موسیقی است .
- ۳- « Bastien et Bastienne » که مثل قطعه دوم اپرا كميك است .
- ۴- « La finta semplice » که مزار با تأليف اين اپرا راه را برای اپرای بوف باز و صاف کرده است . شکوه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- ۵- « Mitridate re di Ponto » که اپراست .
- ۶- « Ascanio in Alba » که سرنا د تاتراست .
- ۷- « Il sogno di Scipione » نیز سرنا د تاتراست .
- ۸- « Lucio Silla » اپراست .
- ۹- « La finta giardiniera » که اپرای بوف است .
- ۱۰- « Il re Pastore » که کانتات دراماتيك است .
- ۱۱- « Zaïde » که اپرای آلمان است .

(۱) « Un résumé de l'histoire de la Musique par Mathieu Debaar »

۱۲- «Thamos König in Aegypten» که درام پهلوان تاریخی با موزیک است.

۱۳- «Idomeneo» از این اپرا معلوم میشود فکر موزار ترقی کرده و دیگر متوجه عوالم بچگی نیست.

۱۴- «Die enführung aus dem serail» (دست برد از سرای) که اپرا کمیک آلمانی است و از نظر هارمونی مورد توجه واقع شده است.

۱۵- «der Schauspieldirektor» کمدی با موسیقی است.

۱۶- «Le nozze di Figaro» (عروسی فیگارو) و «Don Giovanni»

که هر دو اپرا کمیک میباشند و «La Clemenza di Tito» و «Die Zuberflöte» اپرا های رومانیک هستند. و این چهار اپرای اخیر شاهکار تألیفات تئاتری موزار محسوب میشوند.

III - **سرودهای کنسرتی** - مجموعه سرودهای آلمانی که در سال ۱۷۸۲

بطلع رسیده سبب شد که موزار یکعده سرودهای کنسرتی ایجاد کند. چنانکه آریا ۲۷ که برای صدای سوپرانو و یک آریا برای آلتو و هشت آریا برای تنور و شش آریا برای باس نوشت. غیر از اینها ۳۴ سرود دیگر و ۲۴ سرود دو صدائی و کانن (۱) ها و غیره تألیف نمود که تمام آنها جذاب و قشنگ است.

IV- **آثار سیمفونیک** - موزار ۴۱ سیمفونی، ۳۱ دیورتیسمان (۲) و سرناد

۱- Canon سرودی است که اول یکنفر شروع بخواندن می کند چون بمعل مخصوص رسید نفر دوم از اول شروع می کند و تا چهار نفر ممکن است که پشت سر هم باین قاعده بخوانند.

۲- Divertissement قطعات چندی است که پشت سر هم نواخته شده و با مهارت مخصوص یکدیگر وصل شده باشد.

و ۹ مارش و ۲۵ رقص برای ارکستر تألیف کرده است.

۷- **کنسرتها** برای آلات مختلفه موسیقی - موزارشش کنسرت برای ویلن و یک کنسرت برای دو ویلن نوشته و نیز کنسرتهاى متعددى برای آلات بادی **فاگوت ، فلوت ، کلارینت** درست کرده و ۲۵ کنسرت هم برای پیانو ترکیب نموده است.

IV - **موسیقی اطاقی** - ۱۹ **کوئینتت** ، ۲۶ **کوارتت** برای آلات زهی

چندین **دوئت و تریو** ، ۴۲ سنات برای ویلن و ۱۷ سنات برای پیانو ، ۳ **فانتزی** ، ۱۵ **واریاسیون** ، **منوئت** و غیره از موزار در دست است .

VII - ۱۷ سنات برای ارگ که اغلب با معیت ویلن دوم و ویلن سوم

نواخته می شوند .

از مطالعه آثار موزار انسان دچار بهت و حیرت میگردد که در مدت عمر کوتاه خود چطور از عهده تألیف اینهمه آثار زنده و جاوید برآمده است .

شوریه گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

چگونگی موسیقی موزار ، آنانکه با آثار موزار آشنائی دارند میدانند که

مهارت و قدرت این نابغه بیمانند موسیقی چقدر است . . . در تمام آثار او بدون استثنا صداقت احساسات و زیبائی اسلوب و قوت منطق نمایان است ، کارهای وی زنده و نشاط آور و دارای کیفیت خاصی است .

« او در تألیفات خود احساسات لطیف ایتالیائی ، در اماتیسم فرانسوی ، و تمایلات آلمانی را جمع کرده است » (۱) بعبارت واضحتر او مثل ایتالیائیهها تنها برای سرود کار نمیکرده و مانند فرانسویان نیز تنها بسبک مقید نبوده . شعر را مطیع موسیقی

ساخته ، زیبائی سبك را کنار نگذاشته بلکه بر روی آن دو صمیمیت آلمانی را نیز علاوه کرده است .

موزار یکی از مشاهیر بزرگ عالم است که ارزش بین المللی داشته و در تاریخ موسیقی دارای مقام عالی است . اوست که اپرای آلمانی را ایجاد و از نفوذ بیخود اپرای ایتالیائی محفوظ داشت . موزار در نتیجه شاهکارهای خود توانست قدمهای بزرگی در قسمت اپرای بوف برداشته و مانند فرانسویها و ایتالیائیها در آن قسمت نیز موفق گردد . موزار بهمراهی هایدن موسیقی را تکمیل و موسیقی کلاسیک را ساده و سلیس و بی عیب ساخت . و بدین جهت است که این دو نفر به اسم استادان موسیقی کلاسیک مشهور شده اند .

موزار بار کستر زینت داده و موسیقی اطاقي را غنی تر کرد و بدو موسیقی مذهبی نیز رونق خاصی بخشید . سیمفونیها و سنات ها و کوآرتهای او ، علاوه بردارای بودن بلاغت تألیفات هایدن ، فصاحت مخصوصی را نیز شامل است .

ظهور موزار در موسیقی قرن نوزدهم اثرات عمیق کرده چنانکه **بتھون** و **شوبرت** و **مندلسون** و غیره تحت تأثیر آثار او بوده اند . از ظهور موزار بیش از يك قرن و نیم میگذرد ولی آثار وی همیشه تازه و طرف احتیاج است . تا بشر هست ارکان موسیقی کلاسیک پایدار است و تا موسیقی کلاسیک هست موزار زنده و جاوید است .

پایان

